

**Raadsvergadering
04-10-2022**

Documentnummer: D/22/071572
Zaaknummer: Z/22/023068

**Voorstel tot Raadsvoorstel externe ondersteuning
gebiedsontwikkeling haven Maasbracht**

Van:	College (portefeuillehouder Peters)
Voorstel:	Voorgesteld wordt om: 1. In te stemmen met het voorstel om €100.000 beschikbaar te stellen als budget voor externe ondersteuning.
Bijlagen:	Bijgevoegd: Bijlage 1. Revitalisering Binnenhaven Maasbracht Ter inzage: n.v.t.

*Namens het college van burgemeester en wethouders,
De secretaris,*

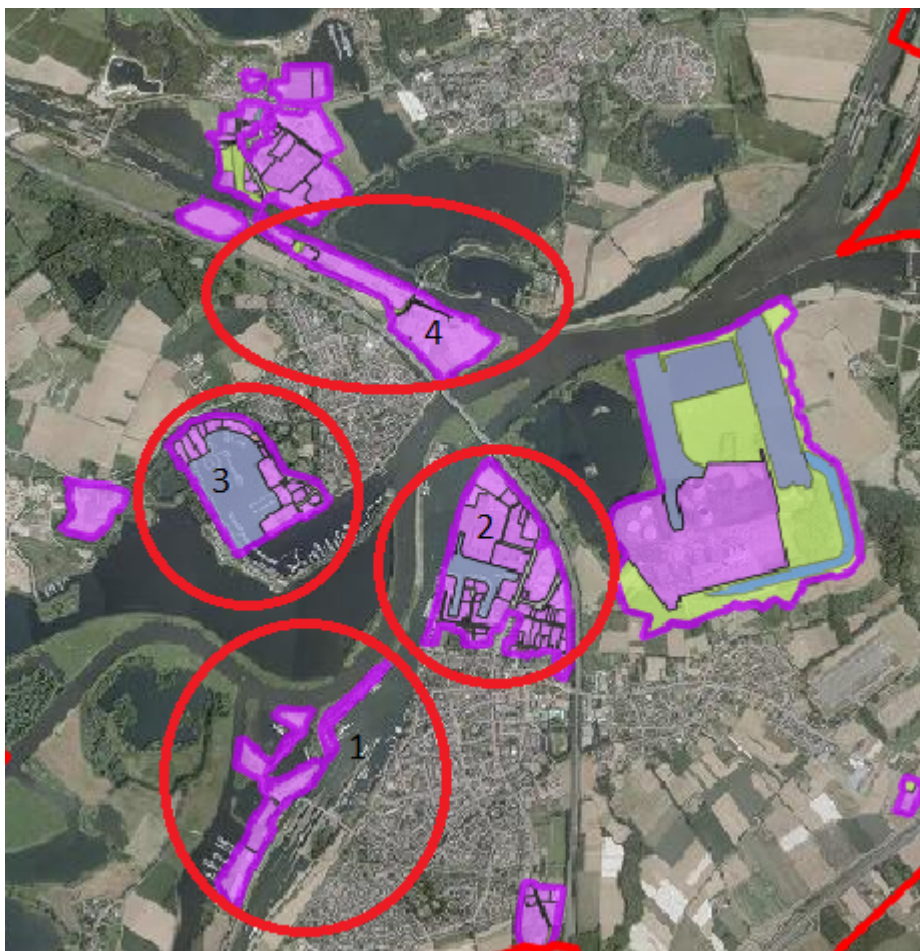
Toelichting

Voorstel tot Raadsvoorstel externe ondersteuning gebiedsontwikkeling haven Maasbracht

Inleiding:

De gemeente Maasgouw is een van de waterrijkste gemeenten van Nederland en is gelegen op een knooppunt van waterwegen. Binnen de gemeente is dan ook een aantal industriële havens aanwezig:

1. Haven Maasbracht met aan de oostkant de kom van Maasbracht met voornamelijk ligplaatsen voor de binnenscheepvaart en aan de westkant het deelgebied Bunkerhaven / Oude Maas (paars gekleurd in onderstaande figuur);
2. Industriehaven Koeweide met onder andere scheepsindustrie, vooral gericht op de service en reparatie aan schepen en nieuwbouw;
3. Prins Mauritshaven in Wessem waar het project Nautische Boulevard wordt gerealiseerd;
4. Kanaal Wessem Nederweert, ook wel de Grondstoffen Boulevard genoemd vanwege de aanwezigheid van voornamelijk bedrijven die zand en grind op- en overslaan en bewerken.

Binnen het deelgebied "Bunkerhaven-Oude Maas" van het havengebied van Maasbracht is door de onderneming "Revitalisering binnenhaven Maasbracht BV (Tullemans)" het initiatief genomen voor de volgende (deel)projecten:

1. De realisatie van een Clean Energy Hub (tankstation met duurzame brandstoffen voor binnenvaart/vrachtvervoer)
2. De revitalisering van de scheepswerf in de haven
3. Aanpassing infrastructuur
4. Potentiele ontwikkeling van locatie "Edelzand" in aansluiting/aanvulling op bovengenoemde projecten.

Elk van deze deelprojecten heeft een eigen dynamiek en planning.

Ad 1. Clean Energy Hub (CEH)

Een Clean Energy Hub is het tankstation voor de toekomst waar binnenvaartschepen naast bio-diesel ook HVO (hydrotreated vegetable oil), GTL (gas to liquid, diesel uit aardgas), LNG (liquid natural gas), CNG (compressed natural gas), waterstof en elektriciteit kunnen tanken. Op dit moment vindt al bijmenging (blending) plaats met Bio-diesel. Er varen ook al enkele schepen op CNG en LNG. Heineken voert een proef uit met elektrisch varen en er is opdracht gegeven voor de bouw van het eerste binnenvaartschip op waterstof. De scheepswerf van Tullemans dingt op dit moment mee voor een opdracht voor het ombouwen van een aantal binnenvaartschepen naar waterstof.

Er is geen universele oplossing voor de energietransitie van de binnenscheepvaart. Nu vaart nagenoeg 100% van de schepen op diesel, in de toekomst wordt er waarschijnlijk hybride gevaren en gaan er waarschijnlijk (afhankelijk van de te varen afstanden) verschillende brandstoffen gebruikt worden: elektrisch voor de korte afstanden (tot bv maximaal 50km) en CNG, LNG en uiteindelijk mogelijk waterstof voor de lange afstanden.

De CEH vormt onderdeel van het programma "Topcorridors goederenvervoer" voor Zuid-Nederland, waarin verschillende overheden samenwerken met een belangrijke rol voor provincie en het Blue Ports-samenwerkingsverband. In het kader van de verduurzaming scheepvaart is het de bedoeling dat er landelijk 7 Clean Energy Hubs (CEH) worden gerealiseerd.

Vanuit Blueports is in 2020 zoektocht gestart naar geschikte locaties voor een CEH in Limburg. Uit deze zoektocht is de locatie Tullemans in Maasgouw als de meeste geschikte locatie naar voren gekomen.

Er is een Connecting Europe Facility (CEF) Transport subsidie van 1,16 MIO (50% van 2,3 MIO) toegekend aan Revitalisering binnenhaven Maasbracht BV voor de onderzoeksfase. Deze BV wordt momenteel gevormd door Tullemans maar andere partijen kunnen daarbij aanhaken.

De onderzoeksfase loopt van 2021 tot en met 2024:

- 2022-2023: voornamelijk haalbaarheidsonderzoeken
- 2023-2024: voornamelijk RO-procedures en vergunningverlening

Ad 2. Revitalisering Scheepswerf Maasbracht

Tullemans heeft voorjaar van 2022 de “Scheepswerf en machinefabriek Maasbracht NV” aan de Bunkerhaven verworven. Deze scheepswerf is sterk verouderd en moet worden getransformeerd naar een toekomstbestendige scheepswerf waar schepen tot 135m gerepareerd en gerenoveerd en eventueel gesloopt kunnen worden. De revitalisering omvat verschillende onderdelen die gefaseerd worden uitgevoerd terwijl de scheepswerf in bedrijf blijft. De scheepswerf zal na revitalisering een van de weinige locaties in Nederland zijn waar schepen tot 135m lengte geheel uit het water gehaald kunnen worden voor reparatie en onderhoud.

De revitalisering van de scheepswerf gebeurt in fasen:

- Eerst worden de omgevingsvergunningen aangevraagd voor torenkraan, kantoor, kantine (deze zijn ingediend en procedure loopt) en nieuwe scheepshelling (week 31/32);
- Vervolgens wordt de bestemmingsplanprocedure doorlopen en waterwetvergunning scheepswerf aangevraagd (november / december 2022);
- Tenslotte vindt een eventuele doorontwikkeling plaats van watergebonden bedrijvigheid in combinatie met de CEH.

De totale kosten van de gehele revitalisering van de scheepswerf worden vooralsnog geschat op circa 10 miljoen.

Ad 3. Aanpassing infrastructuur

De natte en de droge openbare infrastructuur naar scheepswerf en CEH dient mogelijk aangepast te worden. Gemeente en Rijkswaterstaat zijn hiervoor verantwoordelijk. Er ligt al een ontwerp voor de infrastructuur op Bunkerhaven. Maar mogelijk moet de aansluiting van de Bunkerhaven op de Oude Maasweg ook worden aangepast.

Ad 4. Ontwikkeling van deelgebied Oude Maas (Edelzand)

Ten noordwesten van de scheepswerf ligt de plas Edelzand. Edelzand betrekken bij de revitalisering van de scheepswerf biedt een aantal voordelen en is mogelijk noodzakelijk voor het ontsluiten van de scheepswerf voor schepen met een lengte van 135m en voor de realisering van de CEH.

Realisering walstroom ligplaatsen haven Maasbracht

In het verlengde van de genoemde projecten volgt op termijn het project “Walstroom” voor de ligplaatsen in de haven, waarbij moet worden samengewerkt met Rijkswaterstaat als eigenaar van (natte en droge) infrastructuur in de haven. Binnen het kader van Blue Ports is al een inventarisatie uitgevoerd van de ligplaatsen in Limburg die van walstroom moeten worden voorzien.

Naast bovengenoemde 5 ontwikkelingen of deelgebieden wordt bekeken of er nog andere ontwikkelingen bij dit project kunnen aanhaken, vergelijkbaar met de aanpak van de gebiedsontwikkeling Land van Thorn.

Beslispunten:

Voorgesteld wordt om:

- In te stemmen met het voorstel om €100.000 beschikbaar te stellen als budget voor externe ondersteuning.

Argumenten:

1.1 Er dient een budget van €100.000 beschikbaar te worden gesteld als externe ondersteuning

Voor projectleiding van de samenhangende ontwikkelingen in het havengebied, wordt een van de beleidsmedewerkers vrijgemaakt. Om voortgang op een deel van de bij hem belegde taken te kunnen borgen, is externe ondersteuning gewenst. Het budget is bedoeld voor externe ondersteuning van de interne projectleider en voor voortgang op reguliere werkzaamheden. Gebiedsontwikkeling haven Maasbracht is een omvangrijk

complex project met grote investeringen door de initiatiefnemer en een grote impact voor Maasbracht zoals bijvoorbeeld werkgelegenheid, economie, revitalisering haven, global goals etc.

Bij genoemde (deel)projecten spelen de gemeente en MER-OD een rol in verband met de toetsing aan wet- en regelgeving. Voor de (deel)projecten revitalisering scheepswerf, aanpassing infrastructuur en "Edelzand" zijn de voorbereidingen gestart en vindt ook afstemming plaats met de gemeente.

Bij de (deel)projecten speelt de gemeente een begeleidende, toetsende en/of faciliterende rol. Ook zorgt de gemeente voor afstemming met andere betrokken partijen zoals het Rijk, de provincie Limburg en het samenwerkingsverband Blue Ports Limburg.

Er zijn veel interne medewerkers (ook van de MER) bij betrokken en zijn er veel externe stakeholders als verschillende disciplines van RWS en provincie. Deze ontwikkeling dient door de gemeente goed begeleid te worden voor maximaal rendement.

Als de Clean Energy Hub haalbaar blijkt en de revitalisering van de scheepswerf wordt doorgezet betekent dat een forse impuls voor de revitalisering en duurzame ontwikkeling van het havengebied van Maasbracht.

Kantttekeningen:

n.v.t.

Samenhang met andere Beleidsdocumenten:

Het project is opgenomen in het coalitieakkoord 2022-2026 onder hoofdstuk 6, nummer 6.7: Begeleiden van initiatieven in het havengebied Maasbracht (incl. studie Clean Energy Hub) en het opstellen van integraal plan voor de ontwikkeling van het havengebied samen met initiatiefnemers, andere bedrijven en mede-overheden. Het nautische cluster is voor de gemeente Maasgouw een belangrijke stuwende cluster vanwege de hoge mate van ketendichtheid, innovatie en de werkgelegenheid die het biedt.

Gemeente Maasgouw omarmt de Global Goals. Ontwikkeling havengebied Maasbracht raakt de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen van de Global Goals:

- Betaalbare en duurzame energie
- Industrie, innovatie en infrastructuur
- Eerlijk werk en economische groei
- Duurzame steden en gemeenschappen
- Leven in het water
- Leven op het land.

Clean Energy Hubs zijn er om verduurzaming van zwaar goederenvervoer mogelijk te maken. Een aantal provincies in de Goederenvervoercorridor, het Rijk en havenbedrijf Rotterdam ontwikkelen hiervoor samen een strategie. Het programma is onderdeel van het programma Goederenvervoercorridors. De acties zijn gericht op wegtransport en binnenvaart. De meest kansrijke brandstoffen voor het zwaardere transport zijn biobrandstoffen, HVO, GTL, CNG en Bio LNG (groen gas), elektra en waterstof.

Communicatie:

n.v.t.

Financiën

In de begroting 2018 (pagina 56 en 57) is er een bedrag van € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor "Kansenkaart herstructurering" met als doel: *Kwalitatief hoogwaardige en moderne bedrijventerreinen die economisch vitaal zijn en een versterking van de werkgelegenheid.*

De ontwikkeling van het havengebied Maasbracht past binnen deze doelstelling. Van het beschikbare bedrag van 2 miljoen is € 715.000 bestemd voor de nautische Boulevard Wessem en voor de ontwikkeling van het gebied tussen Wessem en Thorn is € 1 miljoen gereserveerd. Er resteert nog een bedrag van € 285.000. Dit bedrag is opgenomen in de claimreserve.

De kosten voor deze inhuur bedragen vooralsnog € 100.000 en kunnen begroot worden op 622120 "Havengebied Maasbracht". Deze € 100.000 in eerste instantie af te dekken uit het restant van de € 285.000 in de claimreserve. Dus in feite het restantbedrag van € 285.000 in de claimreserve te oormerken voor de ontwikkeling havengebied Maasbracht.

Planning en uitvoering:

n.v.t.

Bijlagen:

Bijlage 1 Revitalisering Binnenhaven Maasbracht

Team: Fysiek Domein